Директорам
загальноосвітніх шкіл,
ліцеїв, гімназій, колегіумів

Шановні колеги!

У системі зовнішнього незалежного оцінювання, починаючи з 2015 року, запроваджуються деякі нові елементи в технології його проведення. Це зумовлено прийняттям Закону України «Про вищу освіту», необхідністю забезпечення додаткових гарантій рівного доступу до вищої освіти усім абітурієнтам.

Серед новацій зокрема передбачено, що сертифікаційні роботи з української мови і літератури, математики матимуть два рівні складності, результати зовнішнього незалежного оцінювання будуть визначатися за новою методикою, сертифікат зовнішнього оцінювання буде чинним лише в рік його проведення, державна підсумкова атестація з української мови для всіх випускників шкіл, ліцеїв, гімназій, колегіумів буде проходити у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

У зв'язку з цим уважаємо необхідним надати додаткові роз'яснення, що стосуються цих нововведень.

1. Сертифікаційна робота (тест) із математики матиме два рівні складності: базовий та поглиблений.

Кожен випускник, який бажає отримати вищу освіту, має визначити той рівень складності, виконання якого дозволить йому подати документи в обраний ним вищий навчальний заклад. Про своє бажання виконувати завдання сертифікаційної роботи того чи іншого рівня складності абітурієнт повинен вказати під час реєстрації для участі в зовнішньому незалежному оцінюванні.

Учасник тестування, що обрав тест **базового рівня**, отримує зошит (**16 сторінок)**, що містить **30** завдань трьох форм: завдання з вибором однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих (№ 1 – 20), завдання на встановлення відповідності (№ 21 – 24), завдання з короткою відповіддю (№ 25 – 30), два з яких (№ 25, 26) є структурованими. Таким чином, структура сертифікаційної роботи базового рівня подібна до структури тесту ЗНО з математики 2014 року. Відповіді учасник тестування

зазначає в бланку ***А***. На виконання сертифікаційної роботи базового рівня відводиться **130 хвилин**.

Складність завдань тесту базового рівня відповідає програмі з математики для 5 – 9-х класів та програмі з математики для 10 – 11 класів академічного рівня.

Учасник тестування, що обрав тест **поглибленого рівня**, отримує зошит (**20 сторінок**), що містить **36** завдань чотирьох форм: завдання з вибором однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих (№ 1 – 20), завдання на встановлення відповідності (№ 21 – 24), завдання з короткою відповіддю (№ 25 – 34), два з яких (№ 25, 26) є структурованими, завдання з розгорнутою відповіддю (№ 35, 36). Таким чином, сертифікаційна робота поглибленого рівня містить 30 завдань сертифікаційної роботи базового рівня і відрізняється від неї лише останніми шістьма завданнями. Ці завдання перевіряють математичну культуру учасника та знання й навички, які йому потрібні для подальшого вивчення математики у вищих навчальних закладах, де математика є профільним предметом. Складність таких завдань відповідає програмі з математики профільного рівня для 10 – 11-х класів.

Правильні відповіді учасник тестування позначає у бланках ***А*** і ***Б***. У бланку ***Б*** учасник записує відповіді до завдань № 31 – 34 з короткою відповіддю та розв'язання завдань № 35, 36 і відповіді до них. Кожен етап розв'язання завдань з розгорнутою відповіддю має бути обґрунтованим із зазначенням необхідних теорем, аксіом тощо. Якщо процес розв'язання потребує рисунка, учасник має навести його.

Відповіді, зазначені у бланку ***Б***, перевіряються екзаменаторами.

На виконання сертифікаційної роботи поглибленого рівня відводиться **210 хвилин.**

Сертифікаційна робота з української мови і літератури також матиме два рівні складності: базовий та поглиблений.

Абітурієнт, що обрав ***базовий рівень***, під час реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання в пункті тестування отримає зошит на 16 сторінок із 58 завданнями та два бланки відповідей (бланк **А** і бланк **Б**).

Завдання 1–33 і завдання 58 передбачають перевірку знань, умінь і навичок з української мови. Це завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих (№ 1–10, № 29–33), завдання з вибором однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих (№ 11–23), завдання на встановлення відповідності (№ 24–28) і завдання з розгорнутою відповіддю (№ 58).

Завдання 34–57 перевірятимуть знання, уміння й навички з української літератури. Серед них також є завдання з вибором однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих (№ 34–53) і завдання на встановлення відповідності (№ 54–57). Виконавши сертифікаційну роботу базового рівня, учасник тестування має позначити відповіді в бланку **А** (його перевірятиме комп'ютер) і написати власне висловлення в бланку **Б** (його перевірятимуть екзаменатори). На виконання всіх завдань базового рівня відводиться **150** хвилин.

Якщо під час реєстрації учасник тестування обрав тест ***поглибленого рівня***, то він отримає зошит на **20** сторінок і виконуватимете 74 завдання. Результати роботи заносяться до бланків **А, Б, А+ і Б+.**

Сертифікаційна робота поглибленого рівня охоплює всі завдання базового рівня, описані вище, і додаткові складніші завдання (№ 63–74). Виконуючи ці завдання, абітурієнт продемонструє знання, уміння й навички, необхідні для навчання на профільних факультетах. Завдання з української літератури вимагатимуть установлення послідовності (№ 63–66) і вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих (№ 59–62). Завдання з української мови (№ 67–74) передбачатимуть відкриту коротку відповідь у вигляді одного – двох речень.

Виконавши сертифікаційну роботу поглибленого рівня, учасник тестування має зробити все те, що передбачено базовим рівнем (тобто заповнити бланки **А** і **Б**), і, окрім того, виконати додаткові складніші завдання (заповнити бланки **А+** і **Б+**). На все це буде відведено **210** хвилин.

2. Важливим нововведенням у системі зовнішнього незалежного оцінювання є запровадження відмінної від попередніх років системи визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання.

Замість відносного критерію встановлення порогового бала (124) буде застосовано абсолютний критерій, коли його значення визначатиметься експертним шляхом – **«пороговий бал»** («склав»/«не склав»).

«Пороговий бал» («склав»/«не склав») – це межа (мінімальна кількість тестових балів), яка розподіляє учасників тестування на тих, які мають певні знання з навчального предмета і можуть брати участь у конкурсі на право навчатися у вищих навчальних закладах України, і тих, які вгадували правильні відповіді або не змогли продемонструвати знань, необхідних для навчання у ВНЗ. Якщо звернутися до відомої

багатьом «п’ятибальної» системи вступних іспитів, то це «двійка», яка позбавляла абітурієнта права на вступ до вищого навчального закладу в поточному році.

«Пороговий бал» визначає група експертів, до складу якої залучаються педагогічні працівники, що мають досвід викладання в навчальних закладах різного типу, викладачі вищих навчальних закладів усіх рівнів акредитації, науковці з усіх регіонів України.

Експерти мають визначити ті завдання, сумарна кількість балів за виконання яких свідчить про недостатній рівень підготовленості абітурієнта до навчання у ВНЗ. Кількість балів, які можна отримати, виконавши ці завдання, і буде тією межею «склав»/«не склав».

3. Термін дії сертифіката ЗНО – один рік. Це зумовлено кількома причинами.

Результати ЗНО абітурієнтів різних років некоректно порівнювати, адже оцінка за шкалою 100 – 200 балів є рейтинговою, що вказує на місце результату абітурієнта серед результатів інших абітурієнтів, які складали тест із певного предмета. Крім того, у 2015 році буде запроваджено нову систему визначення результатів ЗНО – застосування абсолютного критерію встановлення «порогового бала».

Також обмеження терміну дії сертифікатів ЗНО унеможливлює їх багаторазове використання недобросовісними вступниками.

Таким чином, абітурієнтам буде гарантовано рівні умови доступу до вищої освіти.

Український центр оцінювання якості освіти

27 жовтня 2014 р.